

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЦИФРОВІЙ СФЕРІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Представлено інформацію про розвиток України в цифровій сфері. Розглянуто ключові аспекти цифровізації держави в умовах євроінтеграційних процесах.

Ключові слова: цифрова економіка; цифровізація; система послуг; інформаційні технології

Abstract

The article presents information on Ukraine's development in the digital sphere. The key aspects of the state's digitalization in the context of European integration processes are considered.

Keywords: digital economy; digitalization; service system; information technology

Вступ

Цифровізація останнім часом стала однією з базових складових секторальної інтеграції Києва і Брюсселя. Саме на цьому напрямі Україна досягла помітного прогресу в імplementації Угоди про асоціацію, розпочавши масштабну цифрову трансформацію системи послуг, процесів управління на державному та місцевому рівнях.

Основна частина

Розвиток інформаційних технологій та засобів зв'язку, насамперед, електронних мереж, дав потужний поштовх для формування нового напрямку ведення сучасного бізнесу – цифровізації економічних відносин [1]. Більшість носіїв інформації цифровізуються, що визначає основну тенденцію розвитку як сучасних технологій, так і бізнес-процесів з домінуючою часткою електронної складової.

Цифрова економіка має велике значення для інновацій, зростання, робочих місць і конкурентоспроможності України на шляху євро-інтеграції, адже швидкі технологічні розробки сприяють торгівлі послугами за допомогою цифрових мереж, відкривають нові можливості завдяки розширенню меж, що зумовлює появу більшої кількості угод. Для того, аби пришвидшити процес інтеграції України з ЄС, необхідно врахувати деякі важливі моменти, які б дозволили повноцінно приблизити всі сфери української економіки до європейської моделі [2].

Останнім часом Україна значно розвинула систему електронного врядування, у рамках якої громадяни можуть отримати доступ до державних послуг в online-режимі. Широкої популярності набув портал «Дія», ставши інструментом зв'язку громадян із владою: число відвідувачів збільшилося з 2,5 млн (у 2020р.) до понад 12 млн у 2021р. [3]. Найбільш відомі та часто використовувані онлайн-державні послуги включають отримання електронного паспорту, відправлення заявок на отримання субсидій та пенсійного забезпечення, а також зміну реєстраційного адресу. Додатково, серед них є витяг з реєстру платників єдиного податку, процедура реєстрації ФОП, інформація про допомогу по безробіттю. Ці послуги підтверджують, що Україна попереду за деякими цифровими тенденціями: наразі в Європейському Союзі розглядається можливість запровадження аналогічного до української системи "Дія" європейського гаманця цифрової ідентифікації.

Важливою є участь України в загальноєвропейській Програмі Digital Europe, яка діятиме до 2027р. і є частиною «цифрового безвізу» з ЄС55. ЄС звільнив Україну від сплати внесків на період 2021-2022рр. та надав знижку 95% на внески протягом 2023-2027рр. Наразі Єврокомісія схвалила перші робочі програми на період до 2023р.: основна (€1,38 млрд); кібербезпека (€269 млн); забезпечення функціонування мережі Європейських центрів цифрових інновацій (€329 млн). Загалом на фінансування проєктів за доступними для України напрямками передбачено €7,6 млрд [4].

Останнім часом в Україні відбулися значні кроки у приведенні законодавства у відповідність до європейських стандартів. Наприклад, 16 грудня 2021 року набув чинності Закон "Про Національну комісію, яка здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектру та надання послуг поштового зв'язку". Це відкрило шлях до розпочатку реформи регулювання сфери електронних комунікацій відповідно до угоди про асоціацію та відповідних директив ЄС. Крім того, Європейська комісія ухвалила рішення, що дозволяє національному регулятору України, відповідальному за електронні комунікації, приєднатися до Регуляторного агентства з телекомунікацій ЄС (BEREC). Цей Закон також сприяє зближенню України з телекомунікаційними стандартами ЄС, зокрема в сферах роумінгу та регулювання ринку.

Висновки

Таким чином, результати проведених досліджень дозволяють відзначити поступовий перехід національної економіки у цифровий простір з огляду на євроінтеграційні аспекти. Незважаючи на воєнний стан, цифрова трансформація та розвиток цифрової економіки в Україні триває та оновлюється. Ведеться робота з інституційного забезпечення цих розробок і створення умов для управлінських інновацій. Особливу роль у такому процесі відіграє участь України у програмі «Цифрова Європа», метою якої передбачено прискорити економічне відновлення та цифрову трансформацію кожної з країн-учасниць.

Дослідження показали, що в епоху цифрової трансформації економіки компаніям доводиться вкладати значні ресурси в розробку та створення цифрових платформ. У такому контексті важливими областями управління бізнесом стають співпраця й злиття, кібербезпека, цифрова компетентність та розвиток цифрових навичок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Шлайфер М., Тодошук А. Диджиталізація економіки України в умовах євроінтеграції. Економіка та суспільство ст. 45 (2022). [Електронний ресурс] - Режим доступу:
<https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1905/1833>
- 2.Башлай С. В., Яремко І. І. Цифровізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів. (2023).- Режим доступу:
https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10832/1/%d0%a1%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%82%d1%8f_3.pdf
- 3.Проект Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи» здійснено за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні [Електронний ресурс] - Режим доступу:
https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf
- 4.Фісуненко Н. О. Цифрові трансформації в Україні: євроінтеграційні процеси та сучасні вимоги світу. Цифрова економіка та економічна безпека (2023): [Електронний ресурс] - Режим доступу:
<http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/224/210>

Лизогуб Діана Володимирівна — студентка групи МІТ-226, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: lizogubdiana@gmail.com.

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціально-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Lyzohub Diana Volodymyrivna - student of the group MIT-22b, faculty of management and information security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: lizogubdiana@gmail.com.

Supervisor: ***Kornienko Valerii*** – Dr. of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: valkorney1958@gmail.com.